

(...) W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej „był”, a nie tylko więcej „miał” – aby więc poprzez wszystko co „ma”, co „posiada”, umiał bardziej i pełniej być nie tylko „z drugimi”, ale także dla „drugich”.(...)

Jan Paweł II , 2 czerwca 1980 r.

PROGRAM WYCHOWAWCZY

ZESPOŁU SZKÓŁ

TECHNICZNO-ZAWODOWYCH

im. inż. Czesława Nowaka

w RADZYMINIE

aktualizacja - październik 2015 r.

PODSTAWA PRAWNA

1. Art. 22 ust.2 pkt 2 Ustawy z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - Art. 48, ust. 1; Art. 72, ust. 1
3. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012, poz. 977 ze zm.).
4. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty, działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 poz. 1249)

Spis treści

WIZJA SZKOŁY	3
MISJA SZKOŁY	4
WIZERUNEK ABSOLWENTA	5
DZIAŁANIA DLA WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO MŁODZIEŻY	6
DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE	7
OBYWIAZKI WYCHOWAWCY KLASY	12
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	13
WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM	13
POWIĄZANIE TREŚCI PRZEDMIOTOWYCH Z ZAŁOŻENIAMI WYCHOWAWCZYMI... 13	
INDYWIDUALNA POMOC DLA UCZNIĄ	13
EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	14
PROPONOWANE ZAGADNIENIA DO OMOWIENIA NA ZAJĘCIACH Z WYCHOWAWCĄ	14
PROPONOWANE ZAGADNIENIA DO REALIZACJI NA ZAJĘCIACH PROWADZONYCH PRZEZ PEDAGOGA SZKOLNEGO	16
CEREMONIAŁ SZKOLNY	16
SZTANDAR SZKOŁY został ufundowany przez Radę Rodziców i zakłady pracy, które kształcą uczniów na praktykach zawodowych i uroczyscie poświęcony 26 V 1983 r.	16
UROCZYŚTOŚCI I IMPREZY SZKOLNE (ceremoniał i organizacja)	17
SCENARIUSZ UROCZYŚTOŚCI NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI	19

WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest przyjazna dla uczniów, daje poczucie bezpieczeństwa, stwarza optymalne warunki do rozwoju intelektualnego, gwarantuje dobre i skuteczne nauczanie. Wychowuje w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby mogli oni sprostać wyzwaniom współczesnego świata, odnieść sukcesy osobiste i zawodowe, każdy na swoją miarę.

Naszym celem jest kształtowanie dojrzałej postawy życiowej wśród uczniów, aby przygotować ich do podjęcia nauki na wyższym szczeblu lub podjęcia pracy w wyuczonych zawodach w kraju i Europie. Dążymy do tego, by nasi uczniowie byli przygotowani do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i społecznych. Działalność naszej szkoły opiera się na współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców. Priorytetem jest dla nas wspólne podejmowanie decyzji, indywidualizacja procesu edukacji, podnoszenie jakości kształcenia oraz dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.

MISJA SZKOŁY

Szkoła nasza powstała w 1951 r. i początkowo kształciła młodzież na poziomie zasadniczym.

Obecnie w naszym Zespole Szkół Techniczno - Zawodowych im. inż. Czesława Nowaka kształcimy uczniów w następujących zawodach:

- technik architektury krajobrazu
- technik żywienia i usług gastronomicznych
- kelner
- technik informatyk.

Mamy wypracowaną koncepcję pracy nad rozwojem intelektualnym, patriotycznym, moralnym oraz artystycznym młodego człowieka. Rozwijamy talenty artystyczne poprzez rysunek odręczny, techniczny, projektowanie ogrodów, zagospodarowywanie roślinami wewnątrz. Rozwijamy zainteresowania tematyką żywienia i gastronomii. Dbamy o rozwój kompetencji komputerowych naszych uczniów. Kształcimy samodzielność, operatywność i umiejętność funkcjonowania na współczesnym rynku pracy.

Przygotowujemy przyszłego pracownika, który znajdzie miejsce dla siebie i w kraju, i w Europie. Organizujemy praktyki zawodowe w atrakcyjnych miejscach w Polsce, jak również bierzemy udział w projektach unijnych i umożliwiamy naszym uczniom zdobycie doświadczenia zawodowego w krajach Unii Europejskiej.

Wychowujemy w poczuciu miłości do Ojczyzny i odpowiedzialności za Jej losy. Zawsze uczyliśmy o Katyniu.

Staramy się tworzyć przyjazną atmosferę, by każdy, kto zadeklaruje chęć nauki w naszej Szkole, miał jak najlepsze warunki rozwoju.

Naszym celem jest wychowywanie Człowieka, rzetelnego Polaka, młodego członka Wielkiej Rodziny Polskiej, który będzie śmiały w poczynaniach, kulturalny w działaniu, poradzi sobie w życiu, nie krzywdząc innych.

Mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa uczniów, pracowników i wszystkich pozostałych osób przebywających na terenie szkoły oraz zabezpieczenie budynków i mienia przed innymi zagrożeniami, teren szkoły objęty jest monitoringiem wizyjnym. Zapisy z monitoringu wizyjnego wykorzystywane są w celu wyjaśnienia sytuacji problemowych. Udostępniane są kadrze pedagogicznej, instytucjom do tego upoważnionym oraz rodzicom uczniów za pisemną zgodą.

WIZERUNEK ABSOLWENTA

Przedstawione zamierzenia wychowawcze mają na celu ukształtowanie postawy absolwenta, który będzie:

- dążył do nieustannego rozwoju intelektualnego, duchowego i zawodowego
- kochał Ojczyznę i przywiązywał wagę do narodowych tradycji
- świadomie i odpowiedzialnie uczestniczył w życiu społecznym
- szanował pracę i przestrzegał zasad etyki zawodowej
- właściwie korzystał z wolności
- poczuwał się do odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego i uczestniczył w działaniach na rzecz jego odnowy
- śledził nowości techniczne i cywilizacyjne i właściwie korzystał z nich
- odczuwał piękno krajobrazu i przyrody
- doceniał rolę rodziny, dążył do stworzenia trwałego związku, za który będzie odpowiedzialny
- wyróżniał się takimi cechami jak kultura osobista, uprzejmość, takt, cierpliwość, wyrozumiałość
- potrafił odnaleźć się w warunkach gospodarki rynkowej, wykazywał się przedsiębiorczością i umiejętnością dostosowania do potrzeb rynku rodzimego i europejskiego

DZIAŁANIA DLA WYCHOWANIA PATRIOTYCZNEGO MŁODZIEŻY

Patriotyczne wychowanie odbywa się poprzez ukierunkowane działania oraz powszechne uczestnictwo młodzieży w uroczystościach, akcjach, konkursach.

Przykłady działań wychowawczych i zagadnień do omawiania z młodzieżą:

1. Praca jako wartość ponadczasowa, stosunek do obowiązku jako cecha dobrego Polaka.
2. Ochrona polskiej przyrody, jej zasoby, niepowtarzalność, szczególnie Kampinoskiego Parku Narodowego, Białowieckiego Parku Narodowego, Biebrzańskiego Parku Krajobrazowego.
3. Znaczenie i ochrona zabytków Krakowa, Warszawy i innych.
4. Budowanie autorytetu Szkoły – jej wartość to wynik pracy wszystkich uczniów i nauczycieli.
5. Budowanie autorytetu Patrona Szkoły – podkreślanie jego wkładu w utworzenie Szkoły i upowszechniania wiedzy o architekturze krajobrazu (projektowaniu i urządzaniu terenów zieleni) na zajęciach z wychowawcą, podczas Dni Otwartych Szkoły, składanie kwiatów na grobie patrona z okazji uroczystości szkolnych i państwowych.
6. Poświęcenie lekcji języka polskiego oraz historii na:
 - omawianie literatury i historii pod kątem prezentowania przykładów patriotyzmu
 - oglądanie filmów historycznych
7. Zachęcanie do udziału w konkursach historycznych i recytatorskich.
8. Inicjowanie i prowadzenie poranków patriotyczno – rocznicowych.
9. Działania sportowe:
 - Marsz Niepodległości z okazji Święta Niepodległości
 - powszechny udział młodzieży w zawodach sportowych z okazji rocznic patriotycznych
10. Dekoracje patriotyczne w pracowniach języka polskiego i historii.
11. „Kalendarz Polski” jako stała wystawa zmieniana tematycznie, powiązana z ekspozycją pt. „Wybitni Polacy” oraz tablica pt. „Barwy, Godło, Hymn”.
12. Propagowanie uroczystości związanych z Bożym Narodzeniem i Wielkanocą, zwracanie uwagi na patriotyczne aspekty spotkań z tradycją polską.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE

ROZWÓJ INTELEKTUALNY UCZNIĄ		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Budzenie ciekawości poznawczej	rozwinięcie umiejętności twórczego myślenia	organizowanie konkursów przedmiotowych, jak np. plastycznych, wiedzy historycznej
Pomoc w odkrywaniu możliwości, predyspozycji i talentów oraz ich twórcze wykorzystanie	rozpoznanie zainteresowań, uzdolnień i potrzeb uczniowskich przyswojenie umiejętności korzystania ze źródeł informacji wdrożenie do dyscypliny pracy umysłowej oraz potrzeb ustawicznego doskonalenia się i organizacji pracy	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja osiągnięć uczniów (wystawy szkolne, organizacja uroczystości i imprez) • przysposobienie czytelnicze, informacyjne (dostęp do pracowni komputerowej), • prowadzenie i tworzenie gazetek ściennych • podejmowanie przez uczniów przedsięwzięć z różnych dziedzin, prezentacja osiągnięć i umiejętności uczniów, organizowanie dni otwartych szkoły • praca z uczniami zdolnymi w ramach planów opracowanych w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
Kształtowanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do dalszego kształcenia na wyższym poziomie (etapie) edukacyjnym • przygotowanie do sprawnego funkcjonowania w pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie pracy dydaktycznej na lekcjach (zajęciach) z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, takich jak tablice multimedialne, multiprojektor, komputer • udział uczniów w obowiązkowych i dodatkowych zajęciach informatycznych prowadzonych w szkolnych pracowniach komputerowych
Poprawa wyników nauczania	<p> pomoc uczniom z trudnościami w nauce lub/i z dysfunkcjami w opanowaniu wiedzy i umiejętności wymaganych do ukończenia szkoły</p>	<p> praca z uczniami z trudnościami w nauce w ramach planów opracowanych w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p>
Budzenie i rozwijanie prawidłowej motywacji uczenia się	<p> poprawa wyników nauczania i lepsze przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy zawodowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z zasadami skutecznego uczenia się • nagradzanie (dyplomami, nagrodami książkowymi oraz dotacjami do wycieczek i wyjazdów do teatru) uczniów osiągających szczególne sukcesy • przeprowadzenie zajęć na temat metod poszukiwania pracy

ROZWÓJ EMOCJONALNY		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Pomoc w samopoznaniu i samoocenie oraz akceptacji siebie	<ul style="list-style-type: none"> nabywanie umiejętności nazywania i określania uczuć, stanów psychicznych oraz radzenia sobie ze stresem nabywanie umiejętności trafnej oceny swoich relacji z innymi ludźmi oraz przewidywanie ich konsekwencji zwiększenie poczucia własnej wartości, poziomu samooceny oraz poczucia wpływu uczniów na sprawy dotyczące ich funkcjonowania w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> indywidualna opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemami emocjonalnymi i intelektualnymi prowadzenie ćwiczeń relaksacyjnych ankiety i psychotesty dostarczające uczniom informacji zwrotnych psychozabawy, np. „Kalejdoskop uczuć” diagnoza samopoczucia uczniów w klasie i szkole (ankieta „Ja i szkoła”) działalność w organizacjach szkolnych, np. udział w wyborach samorządowych, praca w samorządzie uczniowskim działalność w szkolnych kołach zainteresowań
Uświadomienie uczniom znaczenia norm w ocenie swego postępowania i innych	kształcenie postawy „być, a nie tylko mieć”, umiejętności odróżniania dobra od zła i postępowania według norm ustalonych przez rodzinę, szkołę i kościół	ocena postępowania bohaterów literackich, filmowych itp., a także siebie i swoich kolegów w różnych sytuacjach: nauka, zajęcia praktyczne, imprezy i uroczystości szkolne
Budzenie empatii	wykształcenie postawy zrozumienia emocji innych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ludzi potrzebujących pomocy (zbiórka zabawek dla dzieci z domów dziecka) udział w pracach na rzecz środowiska przekazywanie książek i podręczników uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej
Wdrażanie postaw asertywnych	<ul style="list-style-type: none"> wykształcenie umiejętności wyrażania swojego zdania w sposób nieraniący przekonań innych ludzi wykształcenie umiejętności odmawiania przy zachowaniu zasad grzeczności wobec innych 	prowadzenie zajęć uczących zachowań asertywnych przez pedagoga szkolnego lub zaproszonych specjalistów
Uczenie odwagi w postępowaniu, otwartości powiązanej z kulturą bycia	wykształcenie umiejętności postępowania w gronie rówieśników i przełożonych	zajęcia praktyczne, wycieczki, zabawy, uroczystości szkolne

ROZWÓJ SPOŁECZNY		
FUNKCJONOWANIE W GRUPIE		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Integrowanie zespołu klasowego	tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie wejścia uczniom w różne role: koordynatora, inicjatora, wykonawcy • organizacja wspólnych wyjść, wycieczek, wyjazdów, uroczystości (Dzień Edukacji Narodowej, Marsz Niepodległości) oraz innych zdarzeń przewidzianych w kalendarzu szkolnym • uczestnictwo w konkursach i olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych
Kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego	minimalizacja konfliktów i napięć psychicznych poprzez pozyskanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i wyrażania uczuć	<ul style="list-style-type: none"> • wyrobienie jasności i zwięzłości językowej • troska o piękne i poprawne posługiwanie się językiem ojczystym • wytwarzanie i utrwalanie nawyku używania słów grzecznościowych • przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat: „Mój najlepszy przyjaciel-historia naszej przyjaźni” • omówienie na lekcji wychowawczej kwestii umiejętności słuchania • odczytywania języka ciała (scenki, spotkanie z pedagogiem i psychologiem poradni psychologiczno-pedagogicznej)
Uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji	motywowanie postaw otwartych na problemy innych ludzi ze świadomością zagrożeń, jakie niesie nacjonalizm i subkultury	<ul style="list-style-type: none"> • gazetki tematyczne • dyskusje i pogadanki na lekcjach historii, języka polskiego, religii
Zapobieganie dyskryminacji	<ul style="list-style-type: none"> • ukształtowanie postawy poszanowania dla innych kultur • wykształcenie umiejętności funkcjonowania w wielokulturowej Europie w sferach (na płaszczyznach) edukacyjnej, zawodowej, towarzyskiej itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie specyfiki różnych kultur na lekcjach historii, wiedzy o kulturze, zajęciach gastronomicznych itp., podczas wycieczek do muzeów, na wystawy prezentujące dokonania różnych kultur • udział szkoły w programach mających na celu nawiązanie kontaktów i współpracy z placówkami zagranicznymi
Kształtowanie postaw wzajemnego szacunku w relacjach między nauczycielami, pracownikami szkoły i uczniami	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie dobrych relacji nauczyciel - uczeń • wzmacnianie więzi uczniów z nauczycielami i personelem szkolnym • stworzenie dobrego klimatu dla edukacji 	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zasad właściwego zachowania w relacjach z innymi • omawianie i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w relacjach uczeń - nauczyciel, uczeń - pracownicy szkoły
Promowanie przez szkołę postawy tolerancji dla każdego człowieka oraz wzajemnej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • ukształtowanie postawy tolerancji na co dzień • budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych • zajęcia dot. negocjacji i umiejętności dialogu

Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej	<ul style="list-style-type: none"> • ukształtowanie umiejętności współpracy, wspólnego określenia celów i form działania • wykształcenie umiejętności podporządkowania się przyjętym normom i zasadom przez grupę 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja zadań i projektów na zajęciach praktycznych • organizowanie klasowych i międzyklasowych imprez (wycieczki, spotkania integracyjne, dyskoteki, studniówki itp.) • praca w kółkach zainteresowań
ŻYCIE W SPOŁECZEŃSTWIE		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Kształtowanie postaw obywatelskich	<ul style="list-style-type: none"> • wytworzenie i utrwalenie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych • uwrażliwienie na specyfikę dziejów i tradycje narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie ceremoniału szkolnego w czasie ważnych uroczystości • wycieczki do miejsc historycznych pamięci narodowej, muzeów • obchodzenie świąt narodowych wg kalendarza uroczystości • działalność w organizacjach szkolnych
Kształtowanie etosu pracy i odpowiedzialności wobec obowiązków	wytwarzanie takich cech jak pracowitość, uczynność, rzetelność, cierpliwość, odpowiedzialność, samodzielność	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do pracy i odpowiedzialności na zajęciach praktycznych i zajęciach w zawodowych pracowniach szkolnych • dyżury uczniowskie w internacie • analiza rzetelności w spełnianiu obowiązku szkolnego
Wdrażanie do samorządności	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie zasad życia społecznego • kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • udział uczniów w pracach samorządu uczniowskiego, kół zainteresowań • realizacja samodzielnych inicjatyw uczniowskich
Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie nawyku poszanowania własności społecznej i osobistej • wykształcenie postawy odpowiedzialności i gotowości do rozwiązywania problemów o charakterze społecznym • uczestnictwo w zbiorowym wysiłku oraz odpowiedzialność za środowisko przyrodnicze 	<ul style="list-style-type: none"> • zwracanie uwagi na poszanowanie własności i ewentualną jej naprawę lub odszkodowanie za zniszczenie • przydzielenie uczniom opieki nad pracowniami szkolnymi • zbieranie i ekspozycja materiałów i informacji o historii Radzymina i jego okolic • udział w pracach na rzecz szkoły, kościoła, miasta • opieka nad miejscem pamięci narodowej
Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska naturalnego i troski o Ziemię	nabywanie i respektowanie zasad odpowiedzialnego zachowania się w środowisku naturalnym	<ul style="list-style-type: none"> • szanowanie mienia szkolnego • pielęgnacja szkolnego ogrodu • konkurs na budkę lęgową • wycieczki krajoznawcze

UCZESTNICTWO W KULTURZE		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Kultywowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych	wyrobienie postawy szacunku i dumy z własnych osiągnięć i dziedzictwa kulturowego Ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i uczestnictwo w Marszu Niepodległości • udział w rekolleksjach wielkopostnych
Zapoznanie z kulturą duchową narodu i jej dorobkiem	zapoznanie uczniów z kulturą Polski i przygotowanie ich do odbioru kultury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • odczytywanie różnorodnych tekstów kultury: obrazów, przekazów multimedialnych, ikonografii • cykl spotkań umuzykalniających „Filharmonia Narodowa”
Pomoc w odnajdowaniu przez uczniów swego miejsca w świecie oraz określenia ich relacji do tradycji i współczesności	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z zasadami dobrego wychowania • rozbudzanie dążeń do samodzielnych ocen i wyborów wartości kulturowego dziedzictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjazdy do muzeów i galerii • prezentacja prac i osiągnięć uczniów • wyjazdy do kin i teatrów • spotkania z twórcami kultury • organizacja konkursów recytatorskich • udział w imprezach kulturalnych organizowanych w szkole i poza nią • spotkania towarzyskie uczniów z nauczycielami
WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Podniesienie autorytetu rodziny	pomoc rodzinie w wychowaniu: kształtowanie umiejętności obserwacji zjawisk interpersonalnych we własnej rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • prace literackie i plastyczne „Moja rodzina” • tworzenie drzew genealogicznych • włączenie rodziców do udziału w prowadzeniu i organizacji imprez klasowych i szkolnych • kultywowanie obrzędów i tradycji rodzinnych (wigilia, Dzień Matki, itp.)
Kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane decyzje	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc we właściwej ocenie związków między osobami odmiennej płci • przybliżenie zagadnień życia płciowego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • cykl zajęć wychowanie do życia w rodzinie • spotkania z pielęgniarką • prace wychowawcze w oparciu o analizę tekstów i przykładów literackich i filmowych
ROZWÓJ ZDROWOTNY		
ZADANIA	CELE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych	kształtowanie sprawności niezbędnej w wykonywaniu zdobywanego zawodu	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia i zawody sportowe • pogadanki na temat higieny i zdrowia na lekcjach wychowawczych
Promocja zdrowego stylu życia, właściwej diety i aktywności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie zasad bhp na zajęciach praktycznych i dydaktycznych • zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja plakatów i prac plastycznych, wystawy fotograficzne promujące zdrowy styl życia • odprawy instruktażowe przed praktykami i zajęciami praktycznymi oraz zajęciami w pracowniach zawodowych • poznanie zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń i pomieszczeń szkolnych

	zachowań prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> • działalność kół sportowych • zawody sportowe • akcje informacyjne nt. zdrowego żywienia
Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniami od substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi • zapoznanie uczniów z konsekwencjami prawnymi związanymi z zażywaniem substancji psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie programów profilaktycznych • współpraca z ośrodkami i poradniami oferującymi pomoc osobom uzależnionym • współpraca z pełnomocnikiem UMiG w Radzyminie ds. zapobiegania patologii • współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży • spotkania szkoleniowe i warsztaty dla uczniów i rodziców nt. uzależnień behawioralnych, w tym od substancji psychoaktywnych • upowszechnianie materiałów informacyjnych poświęconych profilaktyce narkomanii • wewnętrzne monitorowanie problemu zagrożenia narkomanią w szkole • spotkania uczniów z przedstawicielami policji nt. prawnych konsekwencji związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych
Uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych	zapobieganie chorobom cywilizacyjnym i walka z nimi	<ul style="list-style-type: none"> • obchody i włączenie się do ogólnopolskich dni, np. dni walki z chorobami nowotworowymi • włączenie się do działań wolontariatu
Uświadomienie całej społeczności potrzeby troszczenia się o ochronę środowiska naturalnego	zapobieganie degradacji środowiska	organizowanie wycieczek, wyjazdów, spotkań towarzyskich, udział w zawodach sportowych jako przykładów aktywnego spędzania wolnego czasu

OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY KLASY

1. Poznanie każdego ucznia swojej klasy (w tym sytuacji rodzinnej i środowiskowej, zainteresowań, uzdolnień oraz potrzeb uczniowskich).
2. Opracowanie na podstawie programu wychowawczego szkoły planu działania wychowawcy w klasie.
3. Ścisła współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi funkcjonowanie rodziny.
4. Umiejętne rozwiązywanie problemów w klasie (konfliktów) poprzez indywidualne rozmowy, obserwacje (planową i mimowolną), stosowanie technik socjometrycznych oraz współpracę z pedagogiem szkolnym i nauczycielami oraz Dyрекcją Szkoły.
5. Dbanie o miłą atmosferę w klasie (organizacja działań integrujących: wycieczki, obchody uroczystości klasowych, szkolnych, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i artystycznych).

6. Regularne analizowanie postępów w nauce i frekwencji uczniów.
7. Prowadzenie dokumentacji wychowawcy klasowego:
 - sporządzanie zestawień ocen okresowych i rocznych
 - prowadzenie wpisów do arkuszy ocen
 - wypisywanie świadectw.

WSPÓLPRACA Z RODZICAMI W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Poradnictwo dla rodziców w zakresie problemów wychowawczych, w tym problemów dot. uzależnień od substancji psychoaktywnych.
2. Bieżące informowanie rodziców o sukcesach i porażkach uczniów.
3. Budowanie relacji opartych na partnerstwie między nauczycielami a rodzicami.

WSPÓLPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

1. Integrowanie szkoły ze środowiskiem lokalnym (z policją, Towarzystwem Przyjaciół Radzymina, biblioteka miejską, ROKiS).
2. Promowanie szkoły w środowisku lokalnym (np. Festyn szkolny, Dzień Otwarty).
3. Kształtowanie postaw społeczno-patriotycznych we wspólnym działaniu ze środowiskiem lokalnym (uczestnictwo uczniów w uroczystościach związanych ze świętami państwowymi organizowanych na terenie miasta).

POWIĄZANIE TREŚCI PRZEDMIOTOWYCH Z ZAŁOŻENIAMI WYCHOWAWCZYMI

Integrowanie działań wychowawczych z dydaktycznymi poprzez rozwijanie wartości wychowawczych.

INDYWIDUALNA POMOC DLA UCZNIĄ

1. Zdiagnozowanie sytuacji ucznia.
2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb ucznia.
3. Zorganizowanie, w razie potrzeby, nauczania indywidualnego.
4. Pomoc materialna dla uczniów potrzebujących.

5. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspierającymi rodzinę w rozwiązywaniu problemów wychowawczych (poradnie specjalistyczne, sąd rodzinny, kurator sądowy).

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Odbywa się każdego roku np. w formie analizy zapisów w dokumentach szkolnych, ankiet dla uczniów, nauczycieli, rodziców, wywiadu z wybranymi osobami.

PROPONOWANE ZAGADNIENIA DO OMOWIENIA NA ZAJĘCIACH Z WYCHOWAWCĄ

Materiały do realizacji poniższych zagadnień znajdują się w bibliotece szkolnej (teczki tematyczne, wideoteka).

KLASA I

MOJA MAŁA OJCZYŻNA – dom rodzinny, szkoła, moja miejscowość

- Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły i zasadami jej funkcjonowania.
- Zapoznanie uczniów z przepisami bhp i przeciwpożarowymi.
- Zasady ustalania ocen zachowania (ustalenia ogólnoszkolne i klasowe).
- Historia szkoły, jej patron i ceremoniał szkolny.
- Uroczystości szkolne i zasady zachowania podczas nich.
- Poznajemy historię Radzymina i jego okolic (wycieczka po mieście).
- Mój rodowód i tradycje rodzinne (rysunek drzewa genealogicznego).
- ABC dobrego zachowania w różnych sytuacjach: wygląd zewnętrzny, relacje młodzież – dorośli, zachowanie w różnych sytuacjach (odgrywanie scenek, zdarzeń, wyjścia do teatrów, na koncerty, uczestnictwo w zawodach sportowych).
- Mój sposób na wolny czas (ankieta wśród uczniów i rodziców, dyskusja, sposoby spędzania wolnego czasu w miejscu zamieszkania uczniów).
- Skuteczne sposoby uczenia się.
- Poznajemy i uczymy się poznawać piękno polskiego krajobrazu (wycieczki).
- Troska o estetykę najbliższego otoczenia, miejsca pracy i nauki.
- Uświadomienie zagrożeń dotyczących współczesnej cywilizacji.

KLASA II

POLSKA MOJĄ OJCZYŻNĄ

- Czym jest świadomość patriotyczna i narodowa?
- Nasze godło, barwy narodowe i hymn państwowy.
- Korzenie mojego narodu.
- Więzy narodowe Polaków: język, religia, historia, obyczaje.

- Moja współodpowiedzialność za losy Ojczyzny.
- Wkład Polski w dziedzictwo Europy.
- Hasło walki „Za wolność waszą i naszą” w polskiej tradycji.
- Patriotyzm walki i patriotyzm pokojowej pracy.
- Patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, internacjonalizm i kosmopolityzm – różne postawy obywatelskie.
- Moje autorytety – sylwetki wielkich Polaków: przywódcy duchowi, mężowie stanu i wybitni wodzowie.
- Nasza obecność w Unii Europejskiej.
- Moja odpowiedzialność za stan środowiska przyrodniczego i gotowość do działań na rzecz jego ochrony.

KLASA III

RODZINA PODSTAWĄ MOJEGO SZCZĘŚCIA

- Potrzeba poznania i akceptacji siebie w kształtowaniu relacji z innymi – wskazywanie sposobów i metod poznawania siebie.
- Miłość, rodzaje miłości.
- Rodzina podstawą wspólnoty społecznej. Potrzeba budowania trwałych związków: małżeństwo i rodzicielstwo.
- Zagrożenia współczesnej rodziny – alkoholizm, rozwody, materializacja, uzależnienia.
- Sekty zagrożeniem dla spójności rodziny.
- Człowiek istotą społeczną, potrzeba uczestnictwa w związkach i stowarzyszeniach.
- Miejsce ludzi starych w rodzinie i w społeczeństwie.
- Konflikty pokoleniowe i rodzinne.

KLASA IV

W TROSCE O PRZYWRÓCENIE SENSU POJĘCIOM

- Świadome, aktywne i odpowiedzialne uczestnictwo w życiu społecznym.
- Wolność a samowola. Granice wolności.
- Tolerancja właściwie rozumiana (tolerancja społeczna, religijna, światopoglądowa i polityczna).
- Miłość jako dar osoby dla osoby.
- Potrzeba budowania trwałych związków, pojęcie odpowiedzialności rodzicielskiej.
- Środki masowego przekazu i ich rola. Prawda a świat manipulacji.
- Władza – powołanie, zobowiązanie, zaszczyt, namiętność czy pokusa?
- Odwieczne pytanie człowieka cierpiącego – dlaczego ja?
- Społeczna i moralna wartość pracy. Etyka zawodowa.

- Moja przyszłość zawodowa.
- Metody poszukiwania pracy. Prezentacja swoich umiejętności.
- Wzorzec osobowy absolwenta.

PROPONOWANE ZAGADNIENIA DO REALIZACJI NA ZAJĘCIACH **PROWADZONYCH PRZEZ PEDAGOGA SZKOLNEGO**

Poniższe tematy są tylko propozycjami. Na co dzień pedagog szkolny ustala z wychowawcami klas tematykę zagadnień, które będą realizowane na godzinach wychowawczych z jego udziałem.

- „Historia mojej przyjaźni” – dyskusja w oparciu o doświadczenia uczniów.
- Używanie komunikatu „ja” a egzekwowanie swoich praw.
- Umiejętność rozwiązywania konfliktów – negocjacje.
- Radzenie sobie z własną i cudzą agresją – asertywność.
- Stres pod kontrolą.
- Czy kompleksy utrudniają ci życie? Dyskusja.
- Sposoby efektywnego uczenia się.
- Moja przyszłość zawodowa – cz. I ankieta, cz. II dyskusja.
- Droga do pracy – umiejętność poszukiwania pracy (techniki poszukiwania pracy).
- Życie bez ryzyka – HIV i AIDS.
- Mój stosunek do szkoły – badania socjometryczne.
- „Ja” w oczach innych – badania socjometryczne.

CEREMONIAŁ SZKOLNY

Ceremoniał jest niezbędną częścią programu wychowawczego Szkoły. Służy integracji uczniów, wykształceniu postawy przywiązania do tradycji oraz poszanowania symboli narodowych i szkolnych.

Zasady ceremoniału szkolnego stosuje się podczas obchodzonych w Szkole świąt państwowych, rocznic historycznych, Dnia Edukacji Narodowej oraz na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.

SZTANDAR SZKOŁY został ufundowany przez Radę Rodziców i zakłady pracy, które kształcą uczniów na praktykach zawodowych i uroczystie poświęcony 26 V 1983 r.

Nadanie Szkole imienia Patrona Szkoły – inż. Czesława Nowaka odbyło się w dniu 31 V 1986 r.

Na awersie sztandaru umieszczone jest logo Szkoły – stylizowany wieżowiec w kielichu kwiatowym na białym tle z motywami liści polskich drzew oraz napis Zespół Szkół Terenów Zieleni im. inż. Czesława Nowaka w Radzyminie.

Na rewersie na biało-czerwonym tle znajduje się godło Polski.

Drzewce sztandaru jest zakończone wizerunkiem orła stanisławowskiego w koronie.

Poczet sztandarowy stanowią trzy osoby. Uczeń ubrany w ciemny garnitur, białą koszulę i krawat oraz dwie uczennice ubrane w białe bluzki i granatowe lub czarne spódnice. Członkowie pocztu noszą białe rękawiczki oraz biało-czerwone szarfy przewieszane przez ramię.

Poczet sztandarowy bierze udział w uroczystościach organizowanych na terenie Szkoły oraz uroczystościach patriotycznych organizowanych poza Szkołą, a także w pogrzebach osób zasłużonych dla Szkoły.

STRÓJ SZKOLNY - galowy strój szkolny obowiązuje podczas uroczystości i określonych imprez szkolnych. Strój stanowią: dla chłopców: jasna koszula, krawat, ciemne spodnie wyjściowe lub garnitur; dopuszcza się jednobarwne swetry i marynarki (w kolorach: biały, szary, czarny, granatowy); dla dziewcząt: biała bluzka i ciemna spódnica (nie krótsza niż 10 cm przed kolano) lub spodnie wyjściowe; dopuszcza się jednobarwne swetry lub żakiety (w kolorach: biały, szary, czarny, granatowy).

Podczas zajęć szkolnych w pozostałe dni tygodnia obowiązuje schludny strój uczniowski, estetyczny, niewyzywający, okrywający brzuch, ramiona, dekol. Spódnica powinna być nie krótsza niż 10 cm przed kolano; chłopcy nie mogą nosić krótkich spodenek typu plażowego, gimnastycznego.

Uczniowie zobowiązani są do noszenia właściwego stroju na zajęciach praktycznych, w pracowniach zawodowych i używania stroju sportowego na zajęciach sportowych.

W szkole uczniów obowiązuje zmienione obuwie – kaptcie lub halówki na białej podeszwie.

UROCZYSTOŚCI I IMPREZY SZKOLNE (ceremoniał i organizacja)

1. ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO

- wprowadzenie Sztandaru Szkoły
- odśpiewanie Hymnu Państwowego
- przemówienie Dyrektora Szkoły
- złożenie kwiatów na mogile Żołnierzy Polskich 1939 r.
- złożenie kwiatów na grobie Patrona Szkoły
- spotkania uczniów z wychowawcami klas.

2. DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

- wprowadzenie Sztandaru Szkoły
- odśpiewanie Hymnu Państwowego

- przemówienie Dyrektora Szkoły i gości
- ślubowanie uczniów klas pierwszych
- wręczenie odznaczeń, nagród i wyróżnień nauczycielom i pracownikom Szkoły
- wręczenie nagród uczniom klas, których klasyfikacja ze względu na praktyki zawodowe odbyła się po wakacjach.

3. ŚLUBOWANIE UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH

Ślubowanie odbywa się podczas uroczystości Dnia Edukacji Narodowej. W ceremonii ślubowania biorą udział przedstawiciele wszystkich klas pierwszych. Ślubują na sztandar szkolny poprzez wyciągniętą rękę z dwoma wyprostowanymi palcami. Rotę ślubowania odczytuje Dyrektor Szkoły, a powtarzają ją uczniowie przy sztandarze oraz wszyscy inni uczniowie klas pierwszych zgromadzeni na uroczystości. Świadcami ślubowania są pozostali uczniowie Szkoły.

Rota ślubowania:

Ślubuję uczyć się pilnie i systematycznie,
przestrzegać zasad regulaminu szkolnego,
współzycia i współpracy w zespole uczniowskim
dla osiągnięcia jak najlepszych wyników
w nauce i zachowaniu.

Ślubuję okazywać należyty szacunek
rodzicom, nauczycielom i wychowawcom,
przełożonym i osobom starszym,
wszystkim ludziom nauki i pracy.

Ślubuję przestrzegać zasad etyki zawodu.

Ślubuję swoją postawą, nauką i pracą
wiernie służyć swojej Ojczyźnie, Rzeczypospolitej Polskiej.

4. ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

- organizacja tradycyjnego Marszu Niepodległości na trasie pl. T. Kościuszki – Cmentarz Żołnierzy Polskich 1920 r. dla uczniów radzimińskich szkół ponadgimnazjalnych
- patriotyczne zgromadzenie uczniów na Cmentarzu Żołnierzy Polskich 1920 r., złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na mogiłach żołnierzy i Patrona Szkoły.

5. SZKOLNA WIGILIA

Spotkanie dyrekcji, nauczycieli i pracowników Szkoły z delegacjami uczniów na wspólnym wigilijnym oplatku.

6. UCZNIOWSKA STUDNIÓWKA

Szkolny bal karnawałowy na około sto dni przed egzaminem maturalnym organizują uczniowie klas maturalnych, ich rodzice oraz wychowawcy klas.

Studniówka gwarantuje kulturalną i estetyczną, wspólną zabawę uczniów i nauczycieli.

7. ŚWIĘTO KONSTYTUCJI TRZECIEGO MAJA

- uroczysty poranek
- udział szkolnego pocztu sztandarowego i delegacji uczniów we Mszy Św. za Ojczyznę w Radzyńskiej Kolegiacie

8. DZIEŃ OTWARTY SZKOŁY

Dzień Otwarty Szkoły organizowany jest wiosną lub/i jesienią. Służy zaprezentowaniu dorobku Szkoły, kierunków kształcenia, przedstawieniu Szkoły gimnazjalistom, spotkaniu z lokalną społecznością, rodzicami i absolwentami Szkoły.

Uroczystości towarzyszą imprezy takie jak rozgrywki sportowe, zwiedzanie obiektów szkolnych, wystawy okolicznościowe prezentujące dorobek Szkoły.

9. POŻEGNANIE ABSOLWENTÓW

Odbywa się w określonym dniu po zakończeniu nauki w klasach ostatnich poszczególnych typów szkół. W skład ceremonii tej uroczystości, oprócz scenariusza przewidzianego dla zakończenia roku szkolnego, wchodzi następujące punkty programu:

- przemówienie dyrektora Szkoły
- wystąpienie uczniów klas młodszych
- przekazanie sztandaru uczniom klas młodszych
- pożegnanie sztandaru szkolnego przez jego ucałowanie.

10. ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO

- wprowadzenie Sztandaru Szkoły
- odśpiewanie Hymnu Państwowego
- przemówienie dyrektora Szkoły
- wręczenie świadectw i nagród najlepszym uczniom
- wystąpienia gości i uczniów
- złożenie kwiatów przed pamiątkową tablicą Patrona Szkoły
- program artystyczny
- spotkanie uczniów z wychowawcami.

SCENARIUSZ UROCZYŚCIOCI NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI organizowanego przez Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Radzyminie

1. Przebieg uroczystości:

- a. zbiórka uczestników – uczniów i nauczycieli na placu przed pomnikiem Tadeusza Kościuszki
- b. powitanie uczestników i krótkie przemówienie przedstawiciela władz gminnych lub powiatowych

- c. rozpoczęcie Marszu Niepodległości z pl. Tadeusza Kościuszki
- d. zakończenie Marszu Niepodległości przy Cmentarzu Żołnierzy Polskich 1920 r.
- e. patriotyczne zgromadzenie uczniów, nauczycieli i gości na cmentarnym placu przed Kaplicą – Pomnikiem, gdzie w dniu 13 czerwca 1999 r. modlił się Ojciec Święty Jan Paweł II
- f. złożenie kwiatów i oddanie hołdu poległym żołnierzom walk o niepodległość przez zapalenie przyniesionych przez uczniów zniczy na żołnierskich mogiłach.

Na podstawie Programu wychowawczego ZSTZ w Radzyminie autorstwa:

mgr Hanny Zwolskiej, mgr Barbary Wołowicz - Majewskiej i mgr Jana Wnuka.
Konsultantem i doradcą powyższego zespołu była ówczesna Dyrektorka Szkoły
mgr inż. Zofia Ponikowska.